

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.414/2014/10. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Bori László Márk ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Ráckövesi Jánosné dr. Grőb Katalin ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen - mely perbe az alperes pernyertessége érdekében a dr. Jakab Sándor ügyvéd (címe) által képviselt SIGNAL Biztosító Zrt. (címe) beavatkozott - személyiségi jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 13.P.22.425/2012/40. sorszámon hozott és 48. sorszámon kiegészített ítélete ellen az alperes részéről 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti; fellebbezett részét részben megváltoztatja, és az alperes marasztalásának tőkeösszegét 858 104 (Nyolcszázötvennyolcezer-egyszáznégyszáz) forintba leszállítja, amely összegből 108 104 (Egyszáznolcezer-egyszáznégyszáz) forint tőke után 2012. május 8. napjától, 750 000 (Hétszázötvenezer) forint tőke után 2012. május 14. napjától köteles az alperes a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Az alperes által a felperes részére fizetendő perköltség összegét 133 700 (Százharminchéromezer-hétszáz) forintba, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására fizetendő eljárási illeték összegét 51 500 (Ötvengezer-ötszáz) forintba leszállítja.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására, az ott írt módon és időben, személyenként 20 000 (Húszezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

A peres felek a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket maguk kötelesek viselni.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

A felperes házastársa, néhai **M. J.** - akivel 31 évig élt házasságban - 2012. május 7. napján elhunyt.

2012. május 8. napján a felperes a temetés érdekében összesen 230 600 Ft - ezen belül a koporsós temetés díjaként 60 279 Ft - megfizetése ellenében az alperessel kötött szerződést, amely értelmében az alperes vállalta, hogy a holttestet a 2012. május 14. napjának 12 órájára kitűzött temetés előtt legalább fél órával - amikor a gyászzene elindul - felravatalozva előkészíti.

A felperes 2012. május 8. napján mindezen felül a temetéshez kapcsolódó egyes szolgáltatásokért a **X** Kft. részére összesen 129 370 Ft - ezen belül a ravatal használatért 26 924 Ft, a gyászzenéért 5 271 Ft, a szónok tevékenységéért 15 930 Ft - összeget; a gyász hirdetés közzétételéért az **Y** Kft. részére 16 050 Ft összeget; míg a halott öltöztetésért a **M** Kft. Patológiai Osztályán dolgozók részére 8 000 Ft összeget fizetett meg.

A megállapodás ellenére az alperes munkatársai a temetés helyszínére - mivel megelőzőleg gépjárművükkel nekimentek a kórház rámpájának, és összetörték a hátsó lámpaburát, ezért visszamentek az alperesi telephelyre, és ott a gépkocsit egy másikra kicserélték - csak 2012. május 14. napján 12 óra után néhány perccel értek ki, majd a késedelem miatt a már felháborodott gyászolókat megkérték, hogy a ravatalozóból fáradjanak ki, ezután a ravatalozó ajtajának nyitva tartása mellett a temetésen résztvevők számára láthatóan a holttestet felravatalozták úgy, hogy eközben - további megrökönyödést kiváltóan - megemelték, és kicibálták az alá becsúszott szemfedőt. A temetés végül mintegy negyedórás késéssel kezdődött el.

A temetésen történtek miatt a felperesnél a normál gyászreakció lefolyását akadályozó bűntudat jelentkezett, kóros gyászreakció alakult ki, amely abban nyilvánul meg, hogy az őt ért traumát visszatérően feleleveníti, az elhunyt házastársát mintegy élőként kezeli, és ily módon a valóságot a fantáziával összemosza, rendszeresen részt vesz ismeretlen személyek temetésén, házastársa sírjához mindig lelkiismeret-furdalással látogat ki. Kialakult állapota a per lezárásától számított fél évig gyógyszeres, egy évig pszichoterápiás kezelést tesz szükségessé.

A felperes keresetében a kegyeleti joga megsértésére hivatkozva kérte az alperes kötelezését saját költségén az napilapban közzétett bocsánatkérő nyilatkozattal elégtétel adására; alperesi hibás teljesítés miatt árleszállítás címén 238 060 Ft tőke és 2012. május 8. napjától járó törvényes késedelmi kamatai, valamint vagyoni kártérítés címén 70 810 Ft tőke és 2012. május 8. napjától járó törvényes késedelmi kamatai; kegyeleti joga és egészséghez fűződő joga megsértése miatt nem vagyoni kártérítés címén 1 000 000 Ft tőke és 2012. május 14. napjától járó törvényes késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperes elismerte, hogy a temetés az alkalmazottainak a hibájából a kitűzött időponthoz képest 10 perccel később kezdődött el, azonban vagyoni és nem vagyoni károkozás hiányára hivatkozva kérte a kereset elutasítását, a felperesnek perköltségében

marasztalását. Hangsúlyozta, hogy a felperes az esetlegesen őt ért kárban 30% mértékben maga is közrehatott, mivel a holttest felravatalozásakor a ravatalozó ajtaját nem zárta be.

A temetés időpontjában az alperessel felelősségbiztosítási jogviszonyban álló beavatkozó az alperes ellenkérelméhez csatlakozva kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság 40. sorszámon meghozott és 48. sorszámon kiegészített ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt az napilapban a saját költségén tegye közzé a rendelkező részben meghatározott nyilatkozatot. Kötelezte az alperest arra, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 1 108 104 Ft-ot, ezen összegből 108 104 Ft után 2012. május 8. napjától, 1 000 000 Ft után 2012. május 14. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, továbbá összesen 263 700 Ft perköltséget. A felperes ezt meghaladó keresetét elutasította. Kötelezte az alperest az államnak 78 600 Ft feljegyzett eljárási illeték és 37 250 Ft előlegezett szakértői költség megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint az alperes a felek között létrejött megállapodást a koporsós temetési szolgáltatás körében hibásan teljesítette, míg az ettől elkülöníthető szolgáltatások nem voltak hibásak, ezért a felperes árleszállítás jogcímén - mivel így a temetési szolgáltatás teljes mértékben alkalmatlan volt arra, hogy betöltsé az általános társadalmi elvárásoknak megfelelő funkcióját - alappal tarthatott igényt a koporsós temetés díjaként az alperesnek kifizetett 60 279 Ft visszatérítésére. A hibás teljesítéssel oki összefüggésben a felperest vagyoni kár érte annyiban, hogy a X Kft. által nyújtott egyes szolgáltatásokat, azok céljának és funkciójának megfelelően nem tudta igénybe venni, kártérítés jogcímén alappal hárította át az alperesre a ravatalhasználat 26 924 Ft, a gyászzene 5 271 Ft és a szónok 15 930 Ft összegű díját.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes maga is közrehatott az őt ért kárban a ravatalozó ajtajának nyitva hagyásával. Ezzel szemben a temetés során nyilvánvalóan speciális helyzetben volt, a temetés önmagában is jelentős mértékű stresszt, érzelmi megterhelést jelentett számára, figyelembe véve idősebb korát és a temetés megkezdése körül kialakult problémákat, nem volt elvárható tőle az események átlátása és az alperes alkalmazottai helyett a ravatalozó ajtajának bezárása.

Megállapította az ítélet, hogy az alperes a perrel érintett temetés során megsértette az elhunyt kegyeleti jogait, amely megalapozta a 2014. március 14. napjáig hatályos Ptk. (a továbbiakban: Ptk.) 84. §-ának (1) bekezdésében írt jogkövetkezmények alkalmazását, a felperes jogosan támasztott igényt elégtétel adására, amelynek módját a bíróság a felek perbeli nyilatkozataira tekintettel határozta meg.

Az elsőfokú bíróság úgy találta, hogy a felperes kegyeleti jogait az alperes súlyos mértékben megsértette, megfosztva ezzel attól, hogy méltóképpen vehessen végső búcsút attól a személytől, akivel 31 éven át boldog házasságban élt; a lelki egészsége pedig olyan súlyos fokban sérült, amely egyrészt a mindennapi életét is teljes mértékben áthatja, másrészt hosszabb időtartamú komplex orvosi kezelést igényel. Mindezek által a felperest

olyan nem vagyoni hátrányok érték, amelyek csökkentéséhez, kiküszöböléséhez az általa követelt 1 000 000 Ft tőkeösszegű nem vagyoni kártérítés szükséges, annak mértéke eltúlzottnak nem tekinthető.

Az első fokú ítélet a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdése alapján az árleszállítás és a hibás teljesítésből eredő kártérítés jogcímén megítélt összegek után a díjak kifizetésének napjától, a nem vagyoni kártérítés címén megítélt összeg után a temetés időpontjának napjától az alperest késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte. A felperest teljes egészében pernyertesnek tekintette, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban feljegyzett 78 600 Ft eljárási illeték, az állam által előlegezett 37 250 Ft szakértői díj, továbbá a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a felperes által csatolt megbízási szerződésben foglalt díjazással egyezően 250 000 Ft elsőfokú ügyvédi munkadíj, továbbá a felperes által előlegezett 13 700 Ft tanúdíj megfizetésére.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az ítélet részbeni megváltoztatását, a nem vagyoni kártérítés címén megítélt tőkeösszeg 500 000 Ft-ra, az ügyvédi munkadíj 120 000 Ft-ra leszállítását. Előadta, hogy az ítéletben megállapított tényállást nem vitatja, a megítélt nem vagyoni kár összege azonban eltúlzott, az elszenvedett sérelemmel nem áll arányban. Felhívta arra a figyelmet, hogy a felperes egészségügyi sérelme enyhébb lenne, ha nem látta volna a ravatalozás elkerülhetetlen mozdulatait, a perben tett személyes nyilatkozatából viszont az következik, hogy az ajtó bezárásának elmaradása a saját döntése volt. A felperes javára meghatározott ügyvédi munkadíj jelentős mértékben eltúlzott, a jóhiszemű pervitel mellett annak teljes összegét a felperes az alperesre nem háríthatja át.

A beavatkozó az alperes nyilatkozatához csatlakozva kérte az első fokú ítélet megváltoztatását.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az ítélet helyes indokai alapján való helybenhagyását, az alperesnek az elsőfokú perköltség fele összegében meghatározott másodfokú perköltségében marasztalását. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helyes jogi következtetést vont le, a megállapított nem vagyoni kártérítés összege nem eltúlzott, különös figyelemmel a temetés körülményeire, az egészséghez fűződő jog sérelmére, és arra, hogy a felperes akárhányszor a férjére emlékezik, a temetésen történtek megalázó emlékképe kísérti. Az ügyvédi munkadíj összegének mérséklése ugyancsak nem indokolt.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja szerint tárgyaláson kívül bírálta el, fellebbezés hiányában a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján nem érintette a keresetet részben elutasító, valamint az alperes részéről nem kifogásolt mértékű marasztalást. A fellebbezést a következők szerint, részben alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság a kérelem és az ellenkérelem keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi

következtetéseivel - a nem vagyoni kártérítés és az elsőfokú ügyvédi munkadíj összezszerűsége kivételével - az ítéletábra is egyetértett.

A Ptk. 85. §-ának (3) bekezdésén alapuló kegyeleti jog a túlélők személyiségi jogaként érvényesül, amelyben egyebek mellett a gyászuk kifejezése, az elhunytokhoz fűződő érzelmeik, emlékeik nyilvánulnak meg. Mindezen felül a Ptk. 76. §-ában írt emberi méltóság, mint a személyiségi jogok anyajoga megsértése valósul meg, ha a személyt nem önbecsülésének, az emberi érintkezési formák követelményének megfelelő elbánásban részesítik, különösen ha méltatlan vagy hátrányos helyzetbe sodorják. A lefolytatott bizonyítási eljárás, a perben csatolt okiratok, a meghallgatott tanúk nyilatkozatai és az igazságügyi pszichológiai szakértői vélemény alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a temetés megkezdésének késedelmével, ebből következően a temetésre illő módon előkészített elhunyttól elbúcsúzás elmaradásával, a temetésen történtek miatti széles körű felháborodás, megdöbbenés kiváltásával sérült a felperes emberi méltóságához, az elhunyt emlékéhez fűződő személyiségi joga, valamint a Ptk. 76. §-ában felhívott egészséghez fűződő személyiségi joga; ezért a nem vagyoni kártérítés jogalapja nyilvánvalóan fennáll.

Az alperes a fellebbezésben alaptalanul hivatkozott a felperesnek a nem vagyoni kár bekövetkezésében való felróható közrehatására.

A Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése szerint a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

A fenti jogszabályi kötelezettségéből eredően a kárveszélyes helyzeteket lehetőség szerint mindenkinek kerülnie kell, és ha valaki ezt nem teszi, emiatt kár éri, annak a következményeit maga köteles viselni. A károsulttól elvárható magatartás elmulasztása kifejezésre juthat a kármegelőzés elhanyagolásában, a károkozás során tanúsított felróható magatartásban, a kárenyhítési kötelezettség elmulasztásában. A károkozó nem kötelezhető a már bekövetkezett kárból nagyobb rész viselésére, mint ami a terhére felróható.

A személyiségi jogsértés körében azonban a kármegosztás fogalmilag kizárt. A kármegosztás alkalmazásának kizártságát az indokolja, hogy a nem vagyoni kártérítés összege lényegében fikció, amely pontosan nem számolható ki, így objektív kárösszeg hiányában annak megosztása sem lehetséges. A károsultat azonban a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség ugyanúgy terheli, mint vagyoni károk esetén. A kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség megsértését a nem vagyoni kártérítés esetében a kártérítés összegének meghatározása során kell figyelembe venni, azaz a hasonló esetekben a felróható károsult közrehatás alacsonyabb kártérítési összeget kell, hogy eredményezzen (BDT 2005. 1285). A nem vagyoni sérelem kompenzálása ugyanis nem indokolt abban a részben, amely nem a károkozó, hanem a károsult mulasztására vezethető vissza. A perbeli esetben azonban helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felfokozott érzelmi helyzetben nem volt elvárható a felperestől a ravatalozó ajtajának nyitva hagyásával többletként okozott sérelmek előrelátása, különösen ha már az eseményeket irányító

alperesi alkalmazottak sem találták szükségesnek ezzel kapcsolatban a jelenlévőket figyelmeztetni.

A Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja alkalmazásával a Ptk. 355. §-ának (1) bekezdése szerint a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni.

A nem vagyoni kár a személyiségi jog megsértése következtében az emberi személyiség testi vagy lelki életminőségének hátrányos megváltozását jelenti, amely kifejeződhet testi és lelki változásokban, a személyiséget körülvevő társadalmi-természeti környezetnek a személyiségre hátrányosan gyakorolt megváltozásában, valamint olyan helyzettel is, amelyben a személy lehetőségei korlátozottá válnak. Az elszenvedett hátránnak az a minimuma, amely a kompenzálásra alkalmas mértéket eléri, és így a nem vagyoni kártérítés megállapításának alapjául szolgál, mindig az egyedi tényállás függvénye, és általános ismérvekkel nem határozható meg.

A nem vagyoni kártérítés jogintézményének a lényege, hogy a károkozó jogellenes magatartása következtében olyan hátrányok keletkeznek, amelyek kompenzálása - elvileg egyenértékű lehetőségek biztosítása révén - pénzbeli kártérítéssel megvalósítható. A nem vagyoni kárösszegezésének a meghatározása vonatkozásában - figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 2008. április 28. napi ülésén rögzítettekre - elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy az igényt megalapozó káresemény milyen változásokat idézett elő a károsult életvitelében, életminőségében, életének jövőbeni lehetőségei körében, érzelmi és lelki életének fejlődésében, személyiségének önmegvalósításában. Az igényt érvényesítő jogosultat ért hátrányokat - a Pp. 163. §-ának (3) bekezdése alapján egyes köztudomású tények figyelembevételével, mindenekelőtt azzal, hogy házastársa temetésével kapcsolatban a méltó emlékeztetést megnehezítő történések nyilvánvalóan a túlélő házastársat jelentősen megviselik - gondosan értékelni kell, és a hátrányok összevetésével kell, a kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel, meghatározni a nem vagyoni kárpótlás azon összegét, amely alkalmas a sérelem hozzávetőleges kompenzálására.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítéssel összefüggő jogvita elbírálásához szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, helyesen vette számba a jogsérelem folytán bekövetkezett hátrányokat, a nem vagyoni kártérítés összegezését azonban túlzott mértékben határozta meg. A nem vagyoni sérelmek mérhetetlenek, az eszmei kártérítés sajátosságaiból, a kár definiálhatatlanságából következik az, hogy jogrendszerünk nem tartalmaz tarifális szabályokat - még iránymutató jelleggel sem - az egyes jogsérelmek, mint típusesetek vonatkozásában. Ezzel együtt a nem vagyoni kártérítés mértékének a meghatározása során a mértéktartás követelményének megfelelően az irányadó bírói gyakorlatra is figyelemmel kell lenni, a hasonló jellegű sérelmek esetére a hazai jogalkalmazás az első fokú ítélethez képest kisebb mértékű nem vagyoni kompenzációt tart indokoltnak. Az egyes, a tényállások jelentős eltérésén alapuló ítéletek elemzése alapján az állapítható meg, hogy a bíróságok a kegyeleti jog megsértése miatt akkor állapítanak meg nagyobb összegű nem vagyoni kártérítést, ha a sérelem jelentősen elnehezítette vagy

lehetetlenné tette az elhunyt emlékéhez fűződő jogok gyakorlását; és kisebb összegű kompenzációt tartanak indokoltnak, ha a kegyeleti jog megsértése az elhunyt emlékének gondozásában átmeneti zavarokat okozott. Az alperes fellebbezésében hivatkozott ítélet azért nem alkalmas összehasonlításra, mert abban az esetben a bíróság teljes egészében megítélte a kért nem vagyoni kártérítést, azonban a kérelemhez kötöttség folytán nem foglalhatott állást az esetlegesen nagyobb összegű kompenzáció indokoltságáról. Az ítélet tábla ezzel szemben felhívja a Fővárosi Ítélet tábla, 7.Pf.21.117/2006/7. számú jogerős ítéletét, amely engedély nélküli sírkőeltávolítás és idegen személy rátemetése miatt a sírhelyen eredetileg eltemetett két személy, a síremléket már évek óta nem gondozó gyermeke illetve unokája részére már 2001. évi - tehát a jelen perbeli ítélethez képest lényegesen eltérő ár- és értékviszonyok mellett - 700 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítelt meg; a Fővárosi Ítélet tábla 7.Pf.20.649/2010/2. számú jogerős ítéletét, amely a gyászír megjelentetésének elmulasztásával az elhunyt gyermeke részére a kegyeleti jog megsértésével okozott köztudomású sérelemért 2008. évi értékviszonyok szerint 300 000 Ft nem vagyoni kártérítést talált indokoltnak; valamint a Fővárosi Ítélet tábla 7.Pf.20.980/2007/5. számú jogerős ítéletét, amely az elhunyt gyermeke részére, aki a temetésen tudta meg, hogy a felravatalozott halott nem azonos az édesapjával, és annak holttestét vagy hamvait később sem sikerült fellelni, a kegyeleti jogot azzal megsértő kórházat, amely tévesen az elhunyt holttestét másik halott-azonosítóval elhamvasztatta, és utóbb sem tudta kiadni, 2004. évi értékviszonyok szerint 1 500 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítelt meg.

A felperes által elszenvedett jelentős sérelmek mellett a késedelmes felravatalozást követően a temetés lezajlott, nem állt elő az elhunyt házastárs emlékéhez fűződő jogosultság gyakorlását a jövőben kizáró helyzet, visszafordíthatatlan súlyos egészségromlás nem következett be, mindez nem indokolja az elsőfokú bíróság által meghatározott összegű nem vagyoni kártérítést. Az alperes által a fellebbezésben megjelölt összeg akkor lenne alkalmas a sérelem korrigálására, ha a kegyeleti jogot sértő magatartás mindössze köztudomású tényként elfogadható következményeire hivatkozott volna a felperes; ezzel szemben a lefolytatott szakértői bizonyítás az egészséghez fűződő személyiségi jog lényeges sérelmét is igazolta, tehát a többlet hátrány is bizonyított.

Mindezen körülményekre figyelemmel az ítélet tábla a felperes javára megállapított nem vagyoni kártérítés tőkeösszegét, káreseménykori értékviszonyok alapján, 750 000 Ft-ra szállította le, mert ez az összeg szükséges és egyben elegendő az őt ért személyiségi jogsérelem megfelelő kompenzálására.

A nem vagyoni kártérítés összegszerűségének a megváltoztatása folytán is indokoltnak találta az ítélet tábla a Pp. 81. §-a (2) bekezdésének az alkalmazását, mivel a követelt kártérítési összegnél kevesebbet ítelt ugyan meg, de a követelt összeg nem volt tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak; ebből következően a felperes 858 104 Ft pertárgyérték tekintetében tekinthető pernyertesnek, pervesztessége pedig a perköltség számításánál figyelmen kívül marad. Az így meghatározott pernyertességhez igazodóan a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerinti jogkörében az alperes által fizetendő le nem rótt eljárási illeték mértékét az ítélet tábla az Itv. 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti, a felperesi pernyertességhez igazodó részre leszállította, míg felperesi pervesztesség hiányában nem

változtatta meg az állam által előlegezett szakértői díj, valamint a felperes által előlegezett, a perköltség részeként felszámított 13 700 Ft tanúdíj alperes által viselendő összegét. Alaposnak találta a fellebbezést az alperes terhére megállapított elsőfokú ügyvédi munkadíj vonatkozásában, mivel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-ának (2) bekezdése alapján a felek megállapodása szerinti munkadíj összegének a mérséklése indokolt, mert - figyelemmel a per bonyolultságára, a lefolytatott bizonyítási eljárás szükségességére, a felperesi pernyertesség mértékére - nem állt arányban a pertárgy értékével és az indokolt jogi képviselői tevékenységgel, ezért annak összegét az alperesi fellebbezésben elfogadott 120 000 Ft-ra szállította le, így az ítélet kiegészítése által a tanúdíjat is magában foglaló, alperest terhelő összes elsőfokú perköltség 133 700 Ft-ra csökkent.

Mindezek alapján az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a fentiek szerint részben megváltoztatta, egyebekben helyben hagyta.

Az alperes fellebbezése fele részben eredményre vezetett, ezért a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése szerint 500 000 Ft fellebbezett érték alapul vételével az ítélet tábla a másodfokú eljárásban az Itv. 46. §-ának (1) bekezdése szerinti, a tárgyi illeték-feljegyzési jogos eljárásban le nem rótt fellebbezési illetéket a peres felek között egyenlő részben megosztotta, továbbá a Pp. 81. §-a (1) bekezdésének második mondata alapján úgy rendelkezett, hogy a másodfokú eljárásban a peres felek viselik a saját költségeiket.

A beavatkozó csatlakozott az alperes fellebbezéséhez, azonban a másodfokú eljárásban érdemi jogi képviselői tevékenységet nem fejtett ki, ezért mellőzte az ítélet tábla a beavatkozó másodfokú perköltségében marasztalását.

Debrecen, 2014. október 21.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Pribula László s.k. előadó bíró,
Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő